

ה"ת 9244/09/18 - מדינת ישראל נגד אלעד פרמן 2. ליאור שפירא 3. אליזבטה זילברמן

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 9244-09-18 פרמן נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט אבי וסטרמן
מבקשת	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	1. אלעד פרמן 2. ליאור שפירא 3. אליזבטה זילברמן

החלטה רקע

1. לפני בקשה להארכת תוקף החזקת תפוסים ב- 180 ימים, וזאת החל מיום 13.6.23.
2. נגד המשיבים נוהלה חקירה בחשד ליצור לא מורשה, הברחה ומסחר בסטרואידיים אנאבוליים והורמון גדילה, תוך ביצוע עבירות של הברחה, הלבנת הון וזיוף, וכן עבירות לפי פקודת מס הכנסה, חוק העונשין ופקודת הרוקחות. משיבים 1 ו-2, הם החשודים העיקריים בפרשה.
3. החקירה הפכה גלויה ביום 30.4.18; ביום 30.12.20 הסתיימה החקירה, והתיק הועבר לפרקליטות.
4. מדובר בבקשה **העשירית** המוגשת במסגרת הליך זה להארכת תוקף תפיסת הרכוש.
5. במסגרת ההחלטה האחרונה לגבי הארכת תוקף החזקת הרכוש שניתנה על ידי ביום 28.4.23, הוריתי על הארכת התפיסה ב- 90 ימים. זאת, תוך שעמדתי על פרק הזמן הממושך מאד שחלף ממועד התפיסה, היעדרותו של משיב 1 מן הארץ, וטענות המבקשת שנשמעו במסגרת דיון במעמד צד אחד בהקשר זה. במה שנוגע למשיב 2 עמדתי על העובדה כי היקף הרכוש שנתפס ממנו הינו נמוך מאד ביחס להיקף העבירות המיוחסות.

במקביל, הוריתי על הארכת תוקף החזקת המוצגים ב- 180 ימים.

טענות הצדדים

6. במסגרת הבקשה נטען מדובר בחקירה רחבת היקף ומורכבת, וכי החל ממועד העברת החומר לפרקליטות, ואף לפני כן, נעשה מאמץ לעבד את הראיות שנאספו ולגבש עמדה משפטית ביחס אליהן. נטען כי במסגרת החקירה נאספו ראיות המבססות חשד סביר בעוצמה גבוהה לביצוע העבירות, שהיקפן הכספי, לפי הנתען, עומד על יותר מ- 17 מליון ₪. כן טענה המבקשת כי משיב 1 יצא מן הארץ ביום 2.7.19 במהלך החקירה ולאחר שזומן להמשך חקירתו, ומאז טרם שב לישראל ולא התייצב לחקירה כנדרש.

7. במסגרת הדיון שהתקיים ביום 26.6.23 עדכנה ב"כ המבקשת כי המשיב 1 נעצר ביום 23.6.23 במולדובה, בעקבות הוצאת צו מעצר בינלאומי נגדו; זאת, בהתאם לבקשת מדינת ישראל למעצרו הזמני שם על מנת לבקש את הסגרתו לישראל (מסמך שסומן במ/1). נמסר כי בהמשך שוחרר משיב 1 למעצר בית בפיקוח. בשלב זה לא היו בידי ב"כ המבקשת נתונים לגבי לוח הזמנים הצפוי להליך ההסגרה. על רקע התפתחות זו, עומדת המבקשת על בקשתה להארכת תפיסת הרכוש.

8. בתגובתו הכתובה התנגד משיב 1 לבקשה. במסגרת זו, עמד בא כחו על התקופה הממושכת שחלפה מאז הועבר תיק החקירה לטיפול המבקשת, ועל היעדר התקדמות כלשהי מאז ההארכה הקודמת, כמו גם על היקפו הכספי הגדול של הרכוש התפוס, אשר אין התאמה בינו לבין היקפן הכספי של העבירות המיוחסות.

9. גם בא כחו של המשיב 2 מתנגד לבקשה, תוך שעמד על התמשכותם של החריגה של החקירה והטיפול בתיק, אשר אינם רובצים לפתחו של המשיב. נטען כי מדובר בפגיעה קניינית מתמשכת בת כחמש שנים, ולנוכח העובדה כי היקף הרכוש התפוס הוא מזערי ביחס להיקף העבירות הנתען - מה שעשוי ללמד, לטענת המשיב, על קושי ראייתי - יש מקום להורות על שחרורו. במה שנוגע לכספים המוחזקים בידי המבקשת כתמורה למכירת רכב הביואיק, נטען כי מדובר ברכב שנתפס אצל המשיב וכן היה ברשותו ובשימוש, על אף שרשום על שם אחר.

10. במסגרת הדיון חזר ב"כ המשיבים 1 ו-2 על עמדתו המתנגדת להארכת התפיסה. נמסר כי מדובר בתיק שלא טופל כנדרש על ידי המבקשת מאז הועבר לפרקליטות, וכי העיכוב בטיפול בו אינו רובץ לפתחו של משיב 1 אשר היה מוכן להתייצב לחקירה. כן הועלו טענות שונות הקשורות בבקשת ההסגרה. בהתייחס למשיב 2 נמסר כי לא היתה כל מניעה להגיש נגדו כתב אישום עד כה.

11. המשיבה 3 מתנגדת אף היא לבקשה, המתייחסת לגביה לרכב BMW מספר רישוי 98-111-79 אשר רשום על שמה (להלן: **רכב ה-BMW**) ולעמדת המבקשת מצויי בבעלותו של המשיב 1. לעניין זה ציינה כי לאחרונה עבר הרכב תאונה משמעותית, ונגרם לו נזק אשר אין ביכולתה של המשיבה לתקן לנוכח עלותו הגבוהה, וכי היא מעוניינת למכור את הרכב.

דיון והכרעה

12. החקירה הגלויה בפרשה הנדונה החלה לפני למעלה מחמש שנים (ביום 30.4.18). התיק עבר לפרקליטות ביום 30.12.20, ומאז הוא נבחן על ידה. מאז הועבר התיק לפרקליטות חלף פרק זמן בן למעלה משנתיים וחצי.

13. נקודת המוצא לדיון זה היא קיומו של חשד סביר לביצוע העבירות, כפי שנקבע בהחלטות קודמות בהליך זה - החלטת כב' השופטת חוי טוקר מיום 12.12.18, וכן החלטת כב' השופט אבנון מיום 23.6.19, במסגרתה נקבע כי מדובר בחשד סביר בעוצמה גבוהה ביותר. יוזכר כי החקירה הסתיימה זה מכבר.

עוד נקבע בהחלטה האמורה מיום 23.6.19 כי שווי הרכוש התפוס נופל משמעותית מהיקף העבירות.

14. הסמכות להארכת תפיסה של רכוש לצורך חילוט עתידי לפי חוק איסור הלבנת הון מצויה בשילוב בין הוראת סעיף 26(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון), לבין הוראת סעיף 35 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1969 (בש"פ 1359/17 **מדינת ישראל נ' ברוך** (15.3.17)).

15. כפי שנקבע בפסיקה, תפיסה זמנית של רכוש נועדה לשמור על מצבת נכסיו של אדם, על מנת שניתן יהיה לחלטם בתום ההליך המשפטי, ככל שיורה בית המשפט על הרשעה. אל מול תכלית זו עומדת הפגיעה בזכות הקניין של האדם שרכושו נתפס (ע"פ 80/19 **אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל** (11.8.19) פסקה 17)). משנה זהירות יש לנהוג על רקע העובדה כי מדובר בתפיסת רכוש בשלב החקירה, מחשודים אשר נהנים מחזקת החפות ואף לא הואשמו בביצוע עבירה. משכך, יש אף לבחון קיומם של אמצעים חלופיים שיהיה בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש (בש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' סיטבון** (31.10.07), פסקה 36).

משיב 1

16. פרק הזמן שחלף מאז נתפס הרכוש שבנדון חריג באורכו, על רקע שלב הטיפול בו מצוי התיק עתה. כאמור לעיל, החקירה נפתחה לפני למעלה מחמש שנים; התיק הועבר לפרקליטות לפני למעלה משנתיים וחצי.

17. המשיב 1 יצא את הארץ בחודש יולי 2019 ומאז לא שב. ב"כ הצדדים חלוקים ביניהם במה שנוגע לרקע לעזיבתו את הארץ, וליתר דיוק - לאי חזרתו אליה. מכל מקום, כאמור בהחלטתי מיום 28.4.23, לא טענה המבקשת כי עזיבתו של המשיב את הארץ ואי הגעתו לחקירה הביאו לעיכובה.

18. בהחלטתי האמורה מיום 28.4.23 הוריתי על הארכת התפיסה ב- 90 ימים. זאת, תוך שקבעתי כי אי התייצבותו של המשיב לדיונים בבית המשפט בעניינו היא שיקול שיש להתחשב בו במסגרת הליך זה, כמו גם בחלוף הזמן.

כמו כן, קבעתי כי לנוכח נתונים שהובאו בפני בדיון במעמד צד אחד, יש מקום להארכת התפיסה. על רקע האיזון הנדרש בין פרק הזמן הממושך מאד שחלף מעת התפיסה לבין האינטרס הציבורי בהארכתה ולאור עקרון המידתיות, לא נעתרתי לבקשה במלואה והוריתי כאמור על הארכת התפיסה לפרק זמן של 90 ימים בלבד, וזאת לצורך קיומו של פיקוח שיפוטי הדוק על המשך הליך התפיסה.

19. במסגרת הדיון בבקשה הנוכחית להארכת התפיסה, הודיעה המבקשת כי המשיב נעצר בחו"ל, וזאת לצורך הסגרתו לישראל. מדובר בהתפתחות משמעותית בפרשה זו, בעקבות פעולות שנקטה המבקשת לקידום הטיפול בתיק; כמו כן, במידה רבה, מצוי כעת המפתח לקידומו של ההליך גם בידי של משיב 1, כמובן תוך ששמורות לו הזכויות הנתונות לו במסגרת הליכי המעצר וההסגרה.

20. אשר על כן, על רקע ההתפתחות האמורה, מצאתי להאריך את תפיסת רכושו של **המשיב 1**, המפורט בנספח לבקשה. עם זאת, לצורך פיקוח שיפוטי על התקדמות ההליך, ועל רקע פרק הזמן הממושך שחלף עד כה מאז תפיסת הרכוש, לא איעתר לבקשה במלואה, ואורה על הארכת התפיסה למשך 120 ימים מיום 13.6.23.

משיב 2

21. שונה הוא עניינו של משיב 2. אין צורך לומר כי משיב 2 אינו צריך לשלם את המחיר על היעדרותו הממושכת של משיב 1 מן הארץ, ופרק הזמן שעתיד לחלוף עד אשר תתברר סוגיית ההסגרה. בהחלטתי על הארכת התפיסה מיום 28.4.23 ציינתי כי בנסיבות אלה, ועל רקע חלוף הזמן, שקלתי את האפשרות להורות על שחרור הרכוש או חלקו, אולם נמנעתי מכך לנוכח העובדה כי היקף הרכוש התפוס הינו נמוך ביותר ביחס להיקף העבירות הנאמד, לטענת המבקשת, בלמעלה מ- 17 מיליון ₪.

22. דומה כי אף המבקשת ערה לצורך בהבחנה בין המשיבים, כפי שעולה מהעובדה כי במסגרת הבקשה הקודמת, צמצמה את משך ההארכה שהתבקשה לגבי המשיב 2, ל- 90 ימים (תגובתה מיום 2.4.23).

23. כפי שנקבע בפסיקה, נדרש בית המשפט במסגרת הליך זה לערוך איזון בין תכלית התפיסה הזמנית לבין הפגיעה בזכות הקניין של האדם שרכושו נתפס, על רקע עקרון המידתיות. בהקשר זה יש להביא בחשבון את הנתון בדבר "חלוף הזמן מעת תפיסתו של הרכוש ... ובשים לב להתמשכותו הצפויה של ההליך הפלילי ... כפי שכבר הוברר, חילוט רכושו של אדם טומן בחובו פגיעה קשה בזכות הקניין הנתונה לו, והפגיעה מתעצמת ככל שתקופת החילוט מתמשכת. על כן, במסגרת בחינת מידתיות החילוט הזמני נדרש בית המשפט לבחון את פרק הזמן שבו צפוי הצו הזמני לעמוד בתוקף - הן פרק הזמן שחלף הן צפי הזמנים לסיום ההליך" (ע"פ 80/19 **אהוד מאיר שאיבות בע"מ נ' מדינת ישראל** (11.8.19) הנ"ל, פסקה 22).

24. בענייני חלף פרק זמן ממושך ביותר בן למעלה מחמש שנים מאז נתפס הרכוש, כתב אישום לא הוגש, ולא

ידוע לוח הזמנים להמשך הטיפול בתיק, אשר תלוי מן הסתם בהתקדמות עניינו של משיב 1. לא נטען כי התמשכות ההליכים בתיק זה רובצת באופן כלשהו לפתחו של משיב 2. כמו כן, אף יוגש כתב אישום, צפוי ההליך המשפטי להתנהל מן הסתם, פרק זמן ממושך נוסף.

25. אכן, היקף הרכוש התפוס מידי המשיב 2 נמוך, ואף זעום, בהתייחס להיקף העבירות. עם זאת, גם כוחו של שיקול זה אינו בלתי מוגבל, וכוחו נשחק עם התמשכות התפיסה והיעדר צפי נראה לעין לסיומה. בנסיבות אלה, השתנתה בעת הזו נקודת האיזון, באופן המורה על שחרור הרכוש התפוס מידי המשיב.

26. מן המשיב נתפסו שני סוגים של רכוש.

הראשון, כסף מזומן (שקלים ודולרים) וכן כספי פוליסת ביטוח בערך כולל של כ- 22,000 ₪ (פריטים מס' 3 ו- 9 בנספח א' לבקשה).

השני, רכב מסוג ביואיק מספר רישוי 31-615-75 שנתפס מרשותו של המשיב 2 (פריט מס' 6 בנספח א' לבקשה, להלן: **רכב הביואיק**). מדובר ברכב הרשום על שם מר רפאל ברקן, ולטענת המבקשת שייך למשיב 1. רכב זה נמכר ותמורתו, בסך של 27,000 ₪, עברה למשמורת בחשבון האפוטרופוס הכללי. ב"כ המשיב 2 טוען כי על המבקשת להשיב למרשו גם את הסכום האמור.

בהודעה שהוגשה בהמשך לדיון שהתקיים בפני, טענה המבקשת כי מדובר ברכב אשר היה משועבד למשיב 1, ובמסגרת הליך זה לא הוכרעה שאלת הבעלות ברכב. עוד נטען כי מחומר החקירה עולה כי המשיב 2 אינו בעל הרכב, ולא הוצגה על ידו כל תשתית ראייתית - תצהיר ומסמכים - המלמדת על כך.

27. בנסיבות אלה, **אני מורה על שחרור הכסף המזומן (פריטים 3 ו- 9) שנתפס מידי המשיב 2**. ככל שברצונו של משיב 2 לטעון לשחרור תמורתו הכספית של רכב הביואיק, יפנה לבית המשפט בבקשה מתאימה בצירוף תצהיר ומסמכים המתייחסים לזכויותיו ברכב.

בעניינה של משיבה 3

28. רכב ה- BMW אשר רשום על שמה של משיבה 3 שוחרר לידיה בהתאם להחלטה שניתנה במסגרת הליך זה ביום 12.12.18.

במסגרת ההחלטה האמורה קבע בית המשפט כי עיון בחומר החקירה מעלה כי על אף שהרכב רשום על שמה של משיבה 3, הרי שמדובר ברכב שנרכש (כמו גם רכב נוסף) על ידי המשיב לצרכי השקעה, במטרה למכרו בהמשך. עוד נקבע כי לנוכח העלות הגבוהה של פוליסת ביטוח לרכבי יוקרה, לא תידרש רכישת ביטוח מקיף לרכב כתנאי

לשחרורו, וחלף זאת יידרש המשיב 1 להפקיד ערבות עצמית וערבות צד ג', אשר תהווה חלופה לפוליסה הביטוח המקיף ותבטחנה כל מקרה של גניבה או נזק כלשהו. בהמשך להסכמה בין הצדדים מיום 11.6.23 (הוגשה בדיון בפני וסומנה במ/4), לא תידרש הפקדת מזומן כתנאי לשחרור (פסקאות 26-28 להחלטה האמורה).

29. כאמור, בתגובתה לבקשה שבפני עתרה המשיבה 3 כי יתאפשר לה למכור את הרכב, לאחר שעבר לדבריה תאונה משמעותית ואין באפשרותה לממן את תיקון הנזק שנגרם. במסגרת הדיון הוצע על ידי המבקשת כי לאחר בירור טענות המשיבה 3 במישור העובדתי, תיבחן האפשרות למכור את הרכב תוך שהתמורה תיכנס לקופת החילוט.

30. אשר על כן, במה שנוגע לרכב ה-BMW יוכלו הצדדים לבוא בדברים ביניהם במטרה להגיע להסכמות, על רקע תנאי שחרור הרכב שנקבעו בהחלטה מיום 12.12.18 והאמור בפרוטוקול הדיון מיום 26.6.23.

סיכום

31. מן הנימוקים שפורטו לעיל, אני מורה על הארכת תפיסת הרכוש המפורט בנספח א' לבקשה ב- 120 ימים החל מיום 13.6.23; זאת, למעט הרכוש המפורט בסעיפים 3 ו- 9 לנספח א', אשר ישוחרר לידיו של משיב 2.

ההחלטה בדבר שחרור הרכוש תיכנס לתוקף ביום 20.7.23.

המזכירות תעביר את ההחלטה לצדדים ותוודא קבלתה.

ניתנה היום, כ"ז תמוז תשפ"ג, 16 יולי 2023, בהעדר הצדדים.